

Demokracja +/- Jakimi obywatelami są mieszkańcy Europy Środkowo-Wschodniej?

Wybrane wyniki badania

Filip Pazderski

dr Jacek Kucharczyk

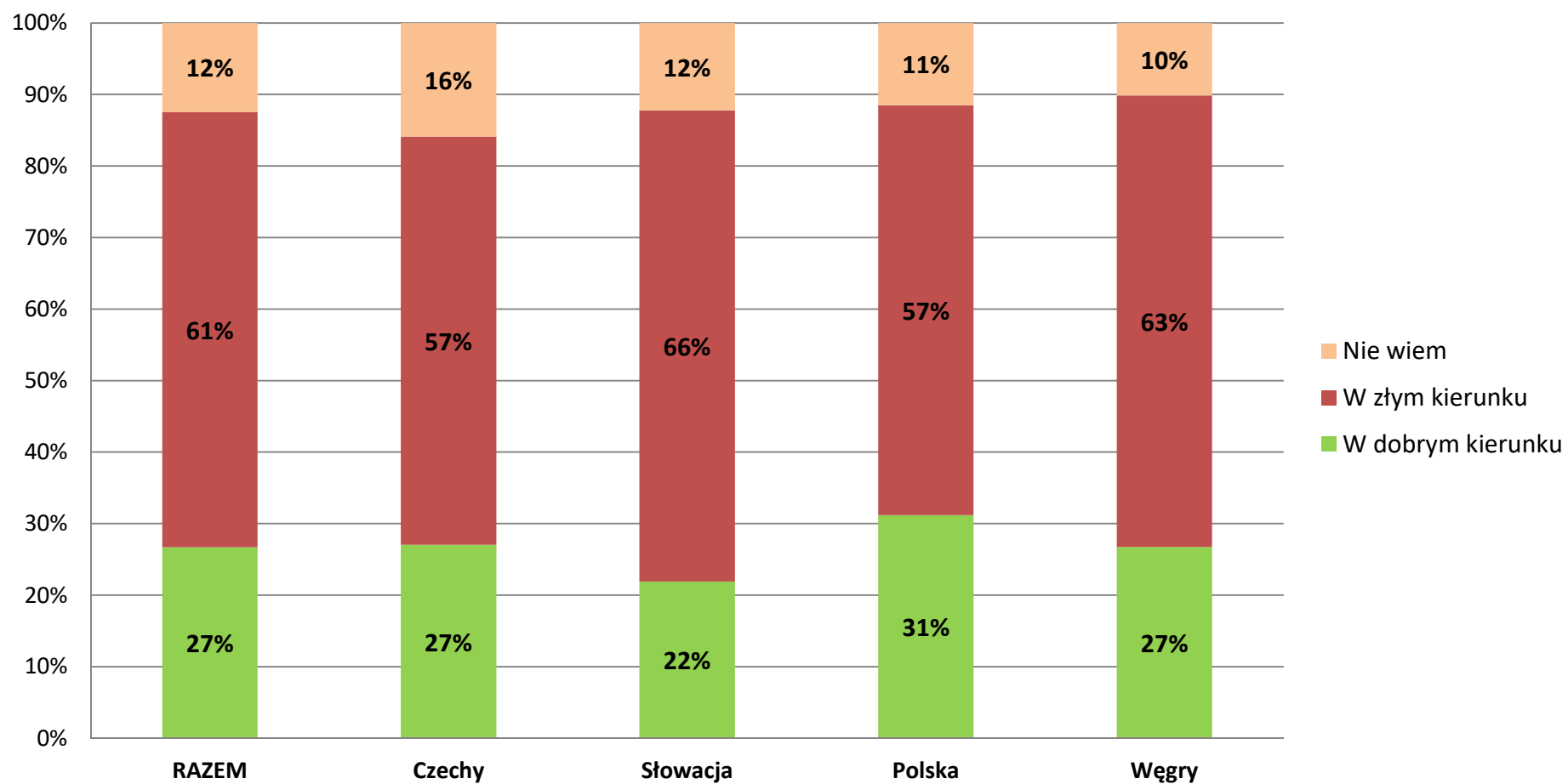
Wrocław - Warszawa, 11 - 17 października 2017

Metodologia badania:

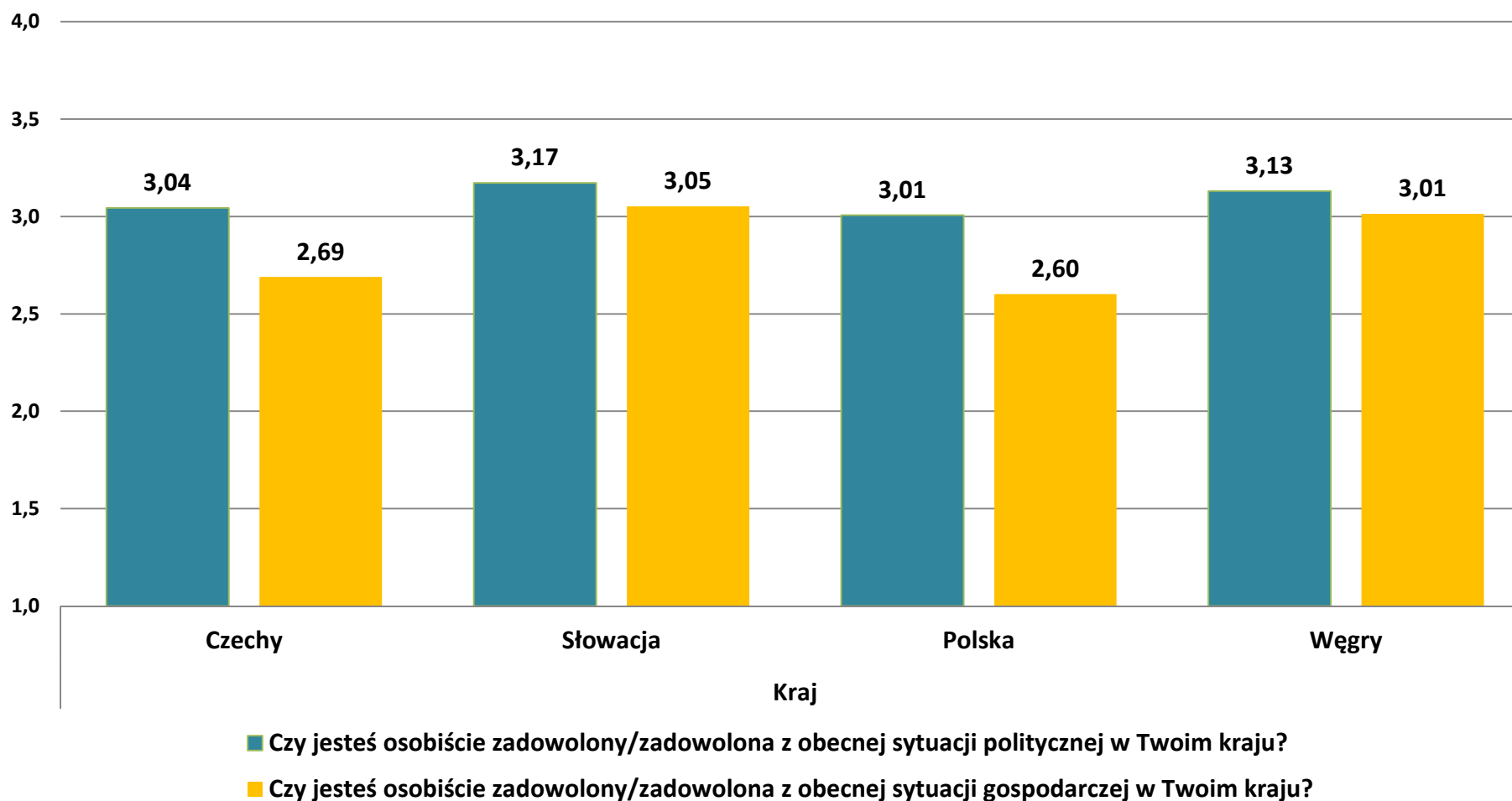
- sondaż internetowy (CAWI), na reprezentatywnej próbie respondentów w 4 krajach wszechradzkich (Czechy n=510, Słowacja n=516, Polska n=505, Węgry n=501);
 - próba kwotowa, wybrana ze wzgl. na płeć, wiek, wykształcenie, wielkość miejsca zamieszkania z populacji w wieku 16+ lat;
 - zrealizowany przez Czeski Panel Narodowy (ČNP) we współpracy z IPSOS (Węgry) i narodowymi panelami na Słowacji i w Polsce;
 - gromadzenie odpowiedzi w dniach 9-11 sierpnia (Słowacja i Czechy), 9-17 sierpnia w Polsce i 9-21 sierpnia na Węgrzech
-

OCENA BIEŻĄCEJ SYTUACJI W KRAJU I PROCESU TRANSFORMACJI

Ogólnie rzecz biorąc, czy uważasz, że sytuacja w Twoim kraju idzie w dobrym czy w złym kierunku (V4)?

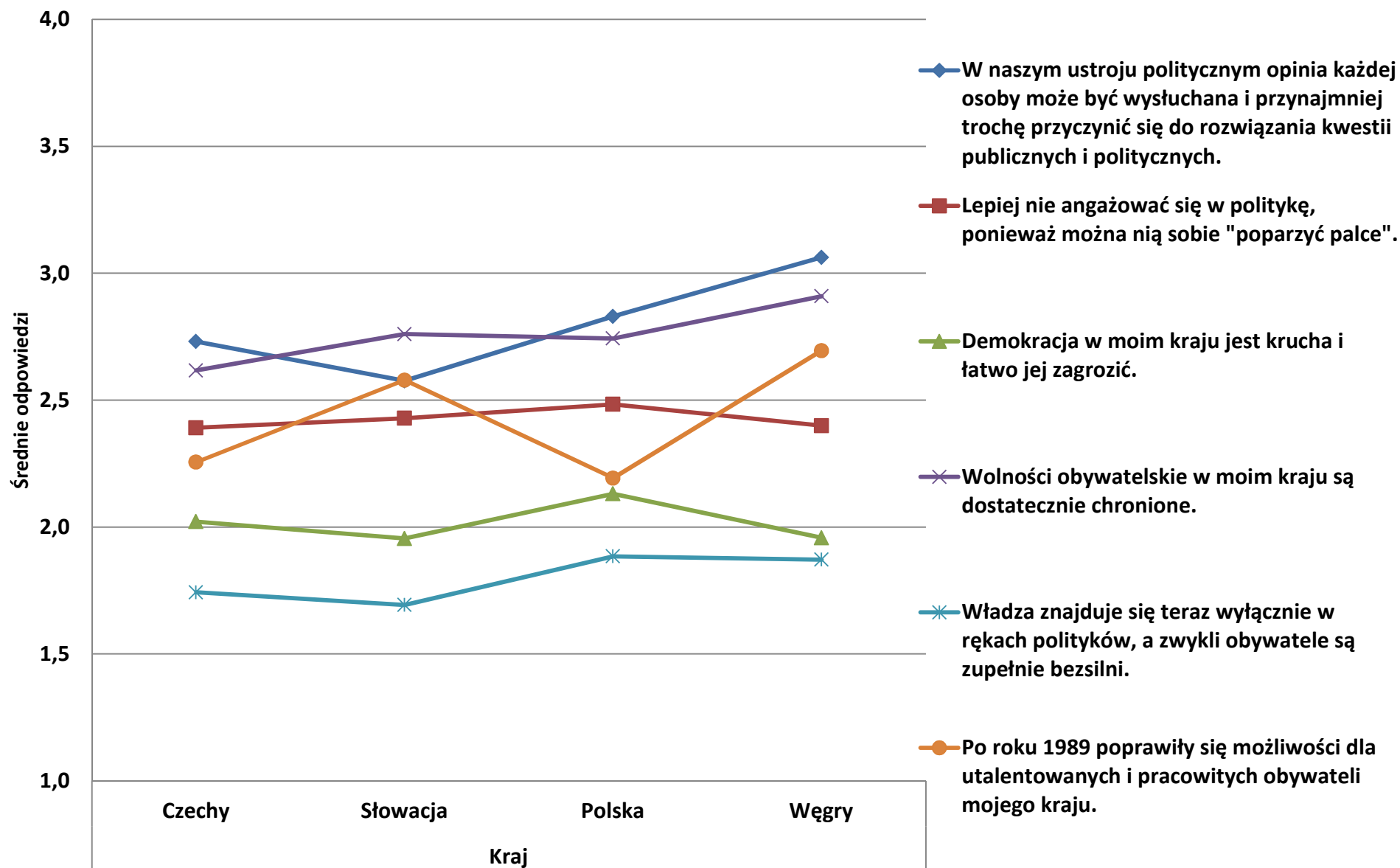

**Średnie ocen niezadowolenia z obecnej sytuacji polit. i ekonom. w kraju
(skala: 1 - bardzo zadowolony/a; 4 - zdecydowanie niezadowolony/a)**

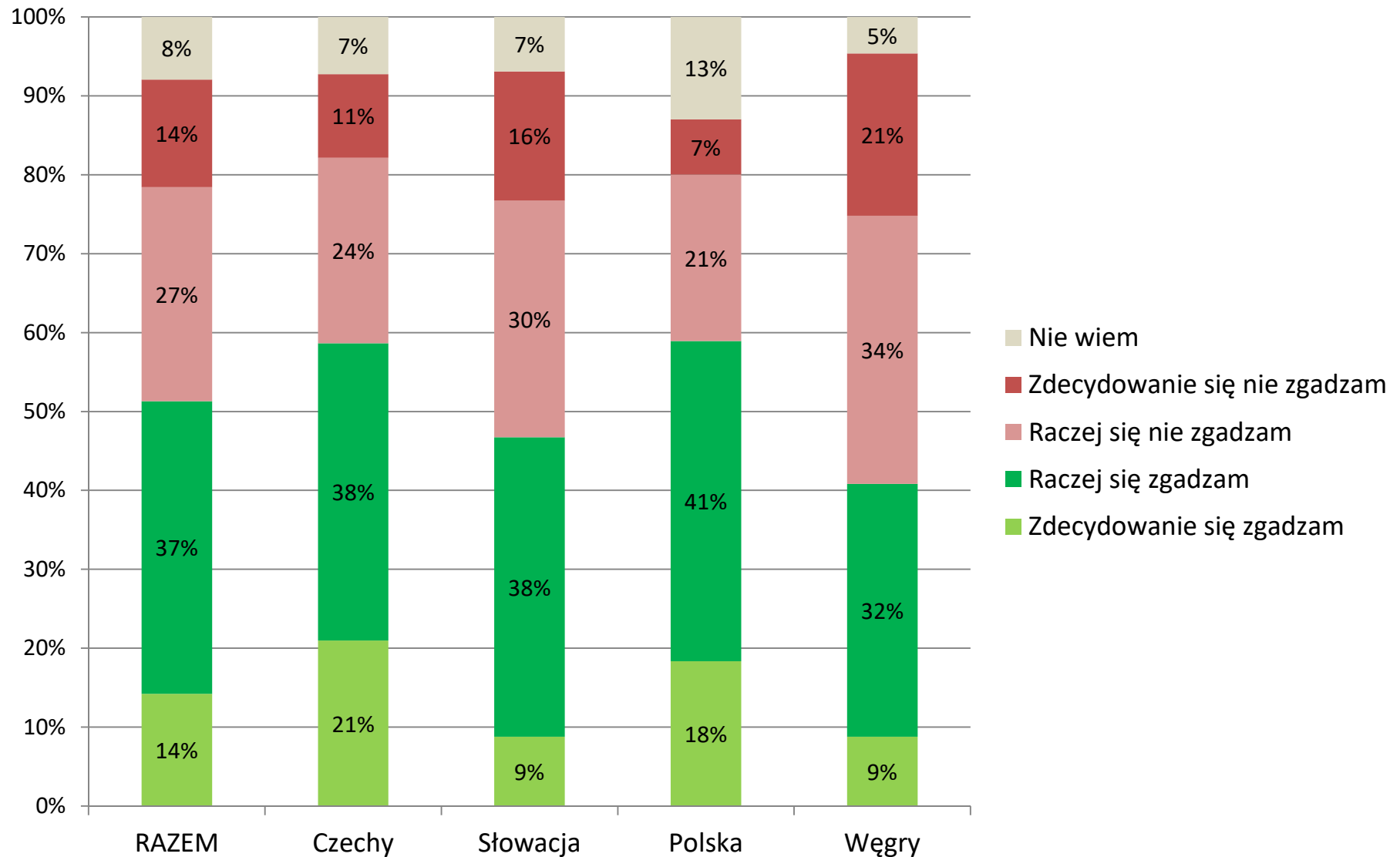

W jakim stopniu zgadzasz się lub nie z podanymi stwierdzeniami? -średnie

Skala: 1 - zdecydowanie się zgadzam; 4. zdecydowanie się nie zgadzam

Po roku 1989 poprawiły się możliwości dla utalentowanych i pracowitych obywateli mojego kraju (dane dla V4):

ZAUFANIE DO INSTYTUCJI I WSPÓŁOBYWATELI

Wysoka nieufność do polityków i instytucji demokracji przedstawicielskiej w krajach V4; odp. na pytanie: „Czy ufasz następującym instytucjom?”

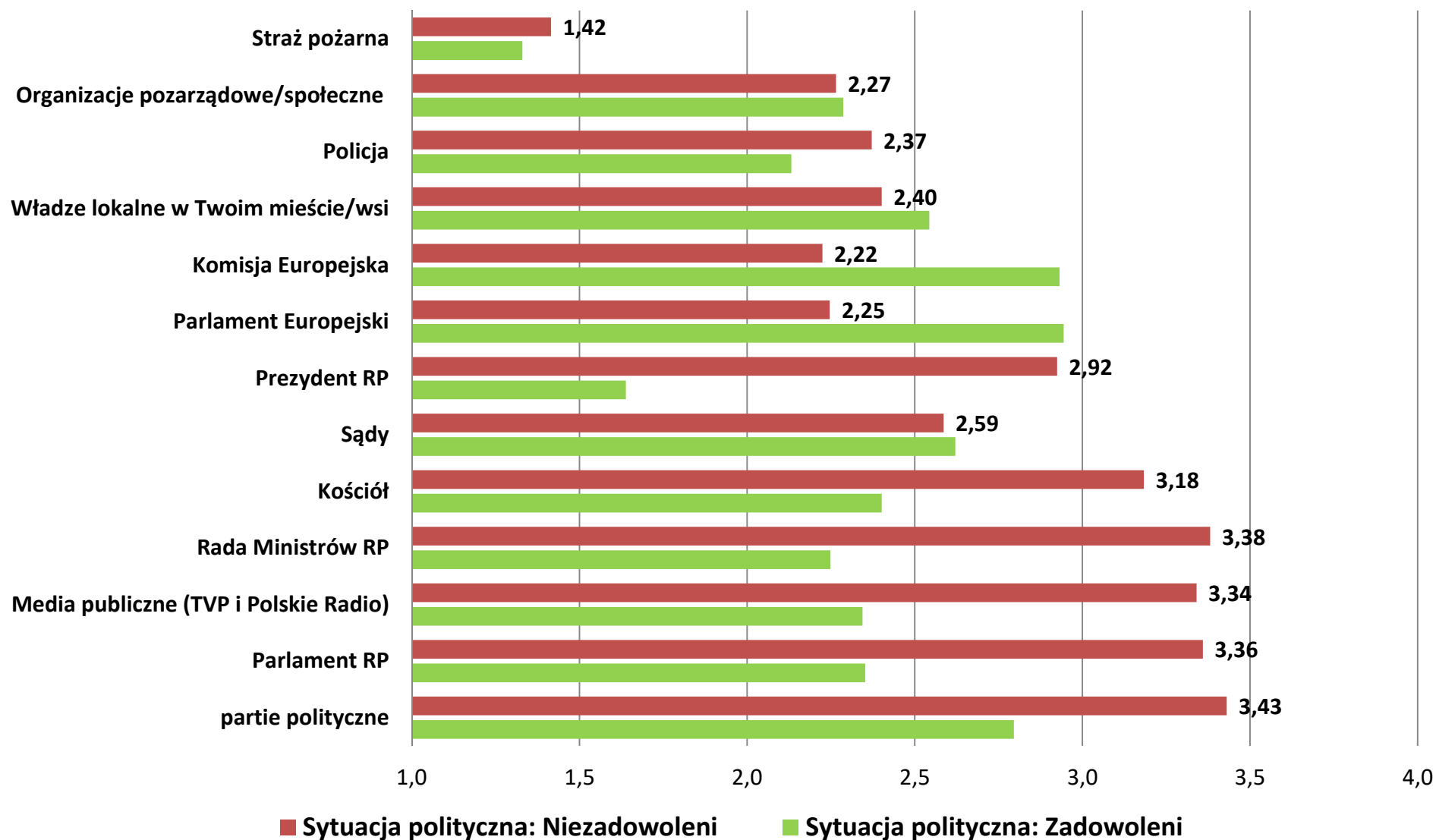
Skala odpowiedzi: 1 - zdecydowanie TAK; 4 - zdecydowanie NIE

Poziom nieufności do instytucji (średnie wyniki)

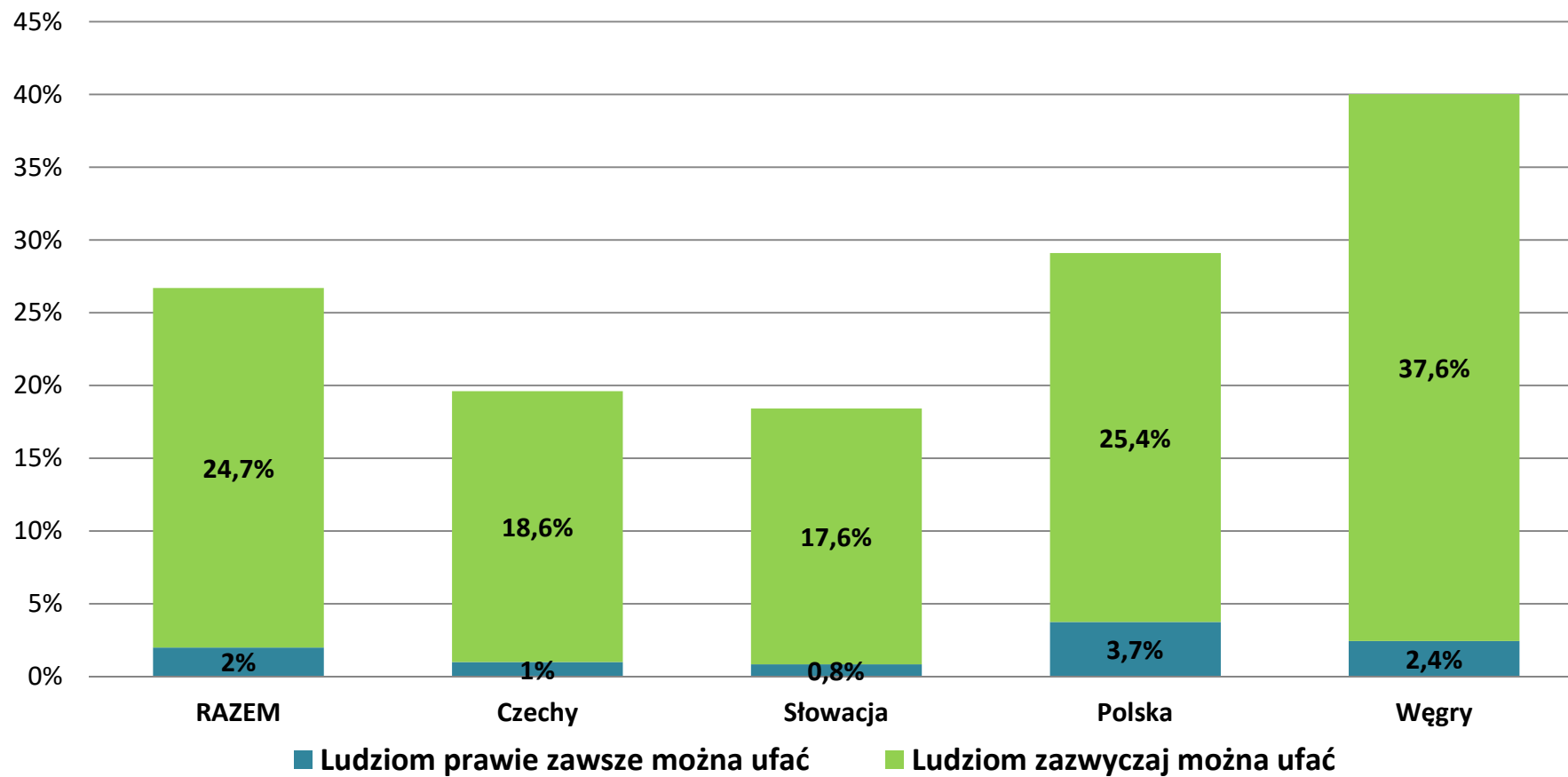
	V4	Czechy	Słowacja	Polska	Węgry
Straż pożarna	1,36	1,31	1,35	1,39	1,39
Policja	2,4	2,2	2,6	2,3	2,4
Władze lokalne w Twojej miejscowości	2,4	2,3	2,6	2,4	2,4
Organizacje pozarządowe	2,6	2,9	2,9	2,3	2,4
Prezydent	2,6	2,5	2,5	2,5	2,9
Sądy	2,7	2,6	3,0	2,6	2,6
Media publiczne (radio i telewizja)	2,7	2,5	2,3	3,0	3,0
Komisja Europejska	2,7	3,2	2,9	2,4	2,3
Parlament Europejski	2,8	3,2	2,9	2,5	2,4
Kościół	3,0	3,3	3,0	2,9	2,9
Rada Ministrów (rząd)	3,1	3,1	3,1	3,0	3,1
Parlament	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2
Partie polityczne	3,3	3,3	3,4	3,3	3,3

Skala nieufności do instytucji a zadowolenie z życia politycznego (Polska), średnie odpowiedzi

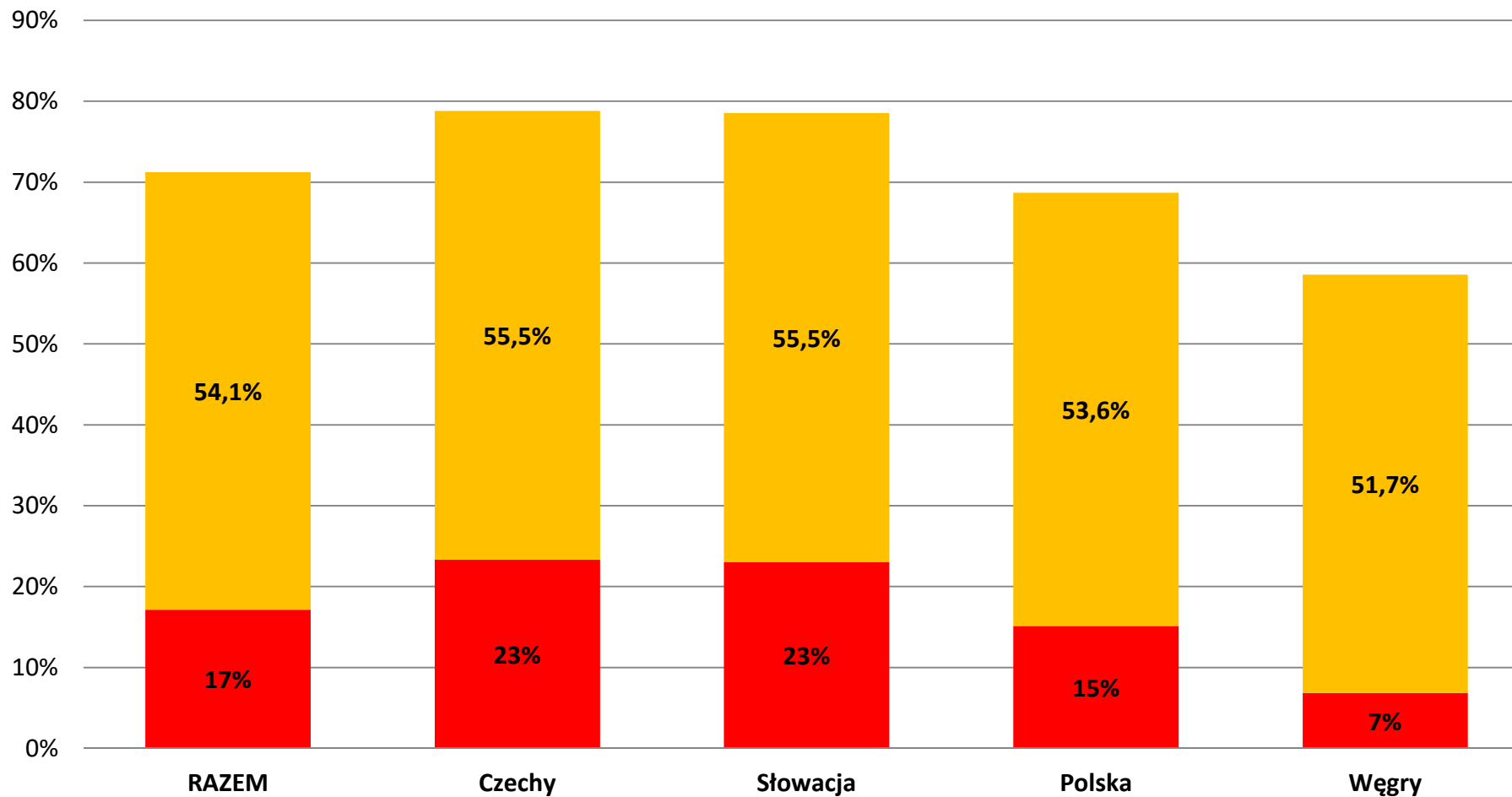
Skala odpowiedzi: 1 - zdecydowanie ufam; 4 - zdecydowanie nie ufam

Skumulowany poziom zaufania do innych ludzi (V4)

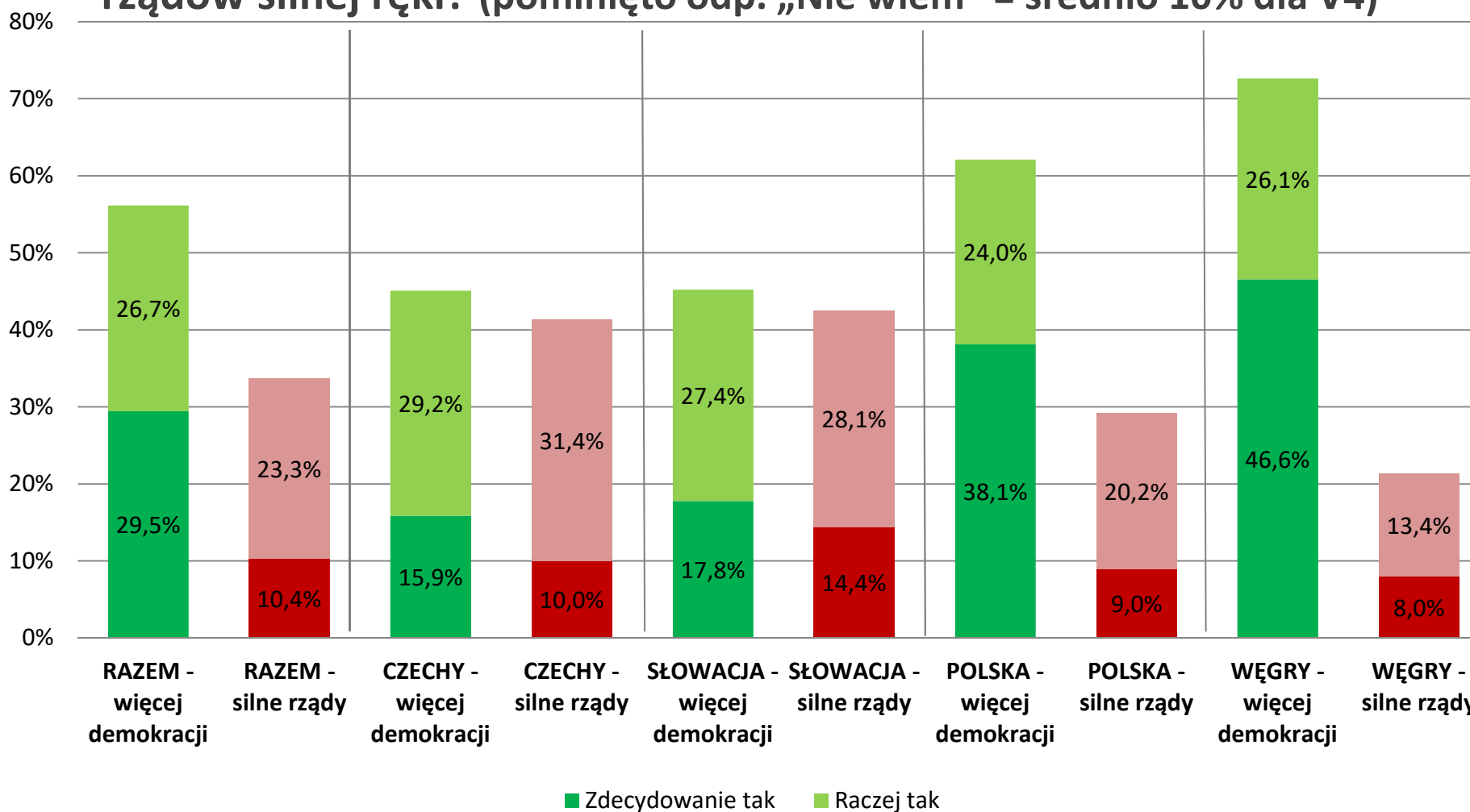
Skumulowany poziom nieufności do innych ludzi

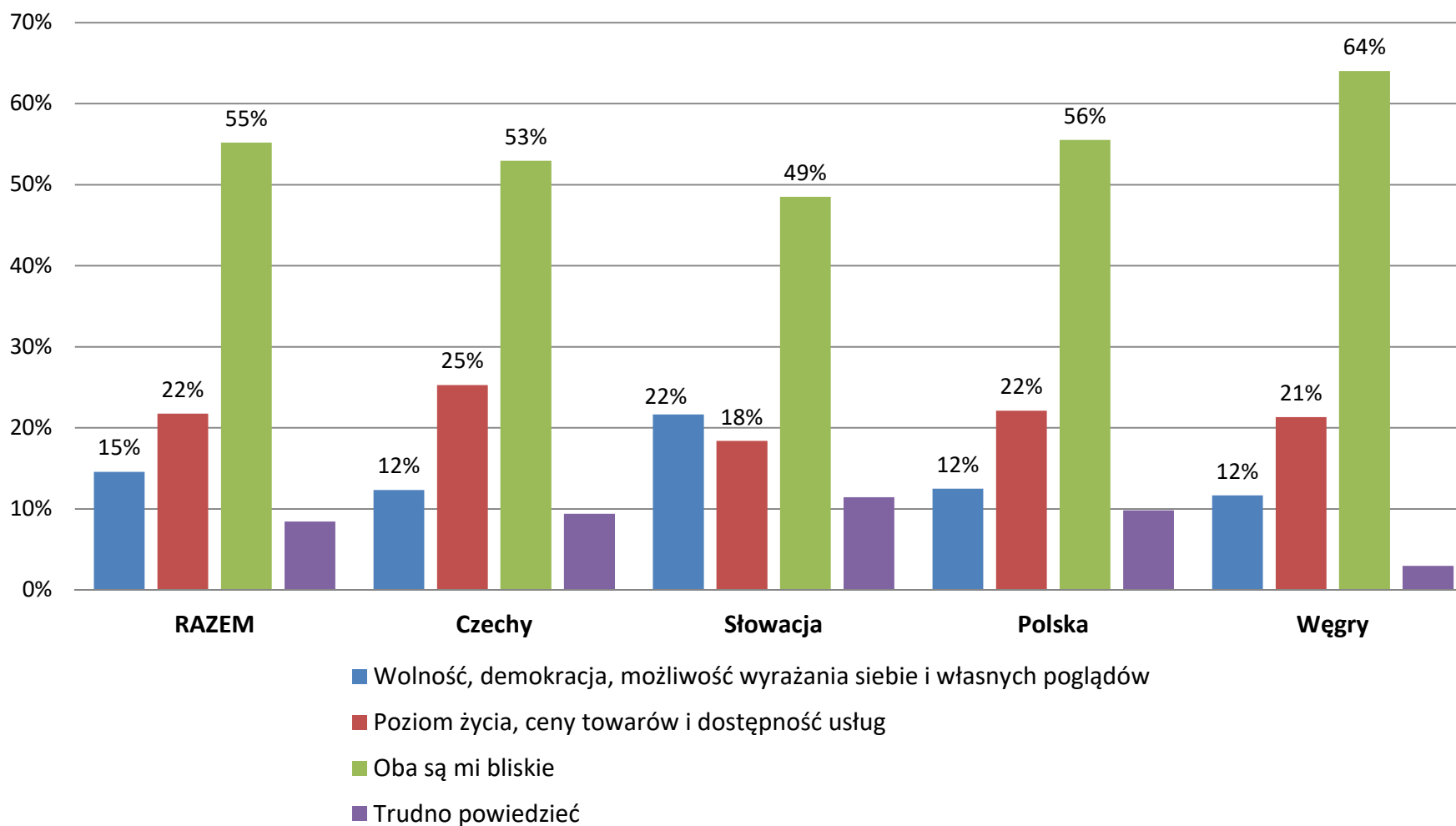
- Zazwyczaj nie można być zbyt pewnym, kiedy ma się do czynienia z innymi ludźmi
- Prawie nigdy nie można być pewnym, kiedy ma się do czynienia z innymi ludźmi

STOSUNEK DO USTROJU DEMOKRATYCZNEGO

Czy dla pomyślnego rozwoju kraju potrzebujemy więcej demokracji, czy rządów silnej ręki? (pominięto odp. „Nie wiem” = średnio 10% dla V4)

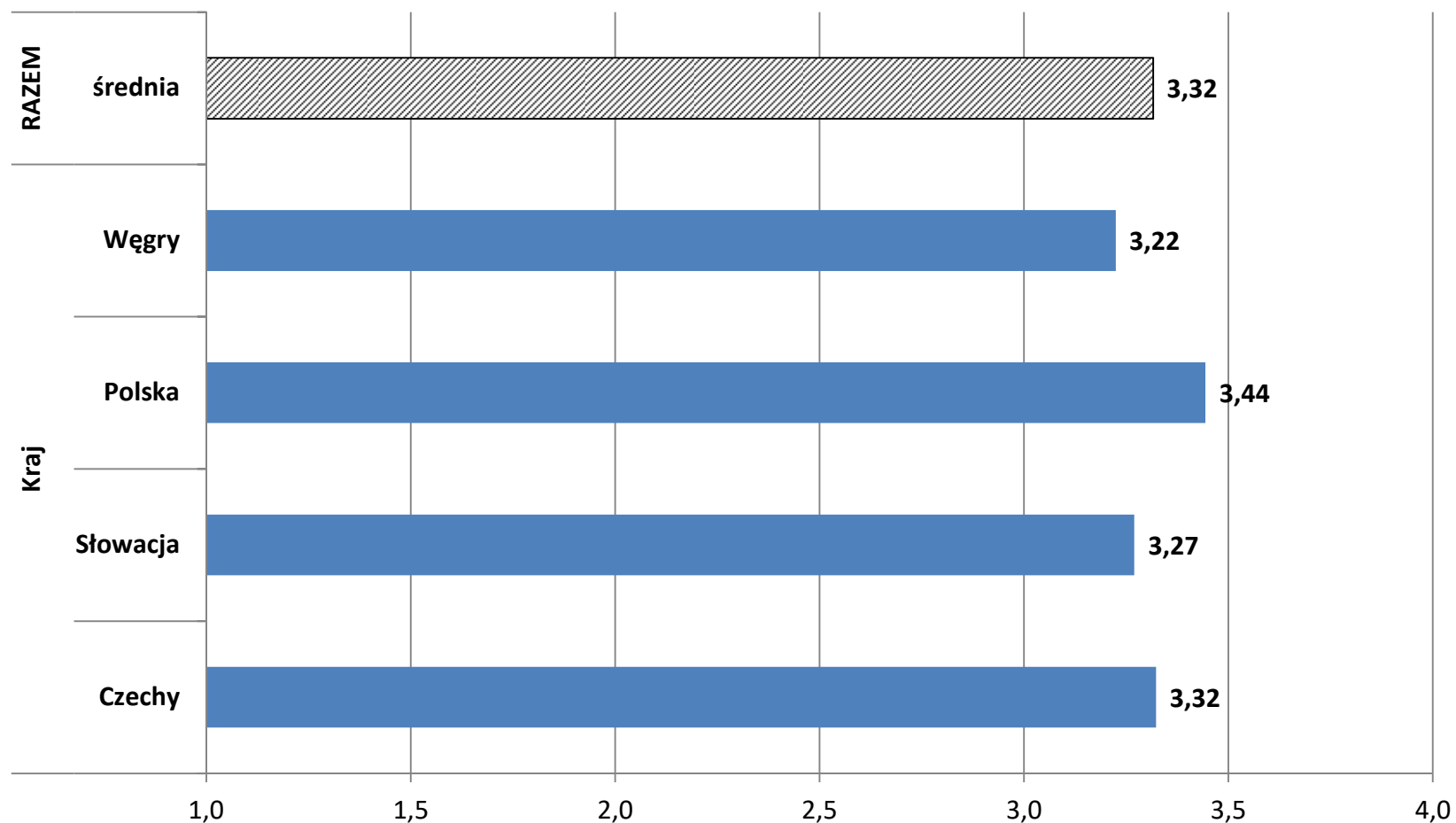

Który z aspektów jest Ci osobiście bliższy przy ocenie obecnego systemu politycznego?

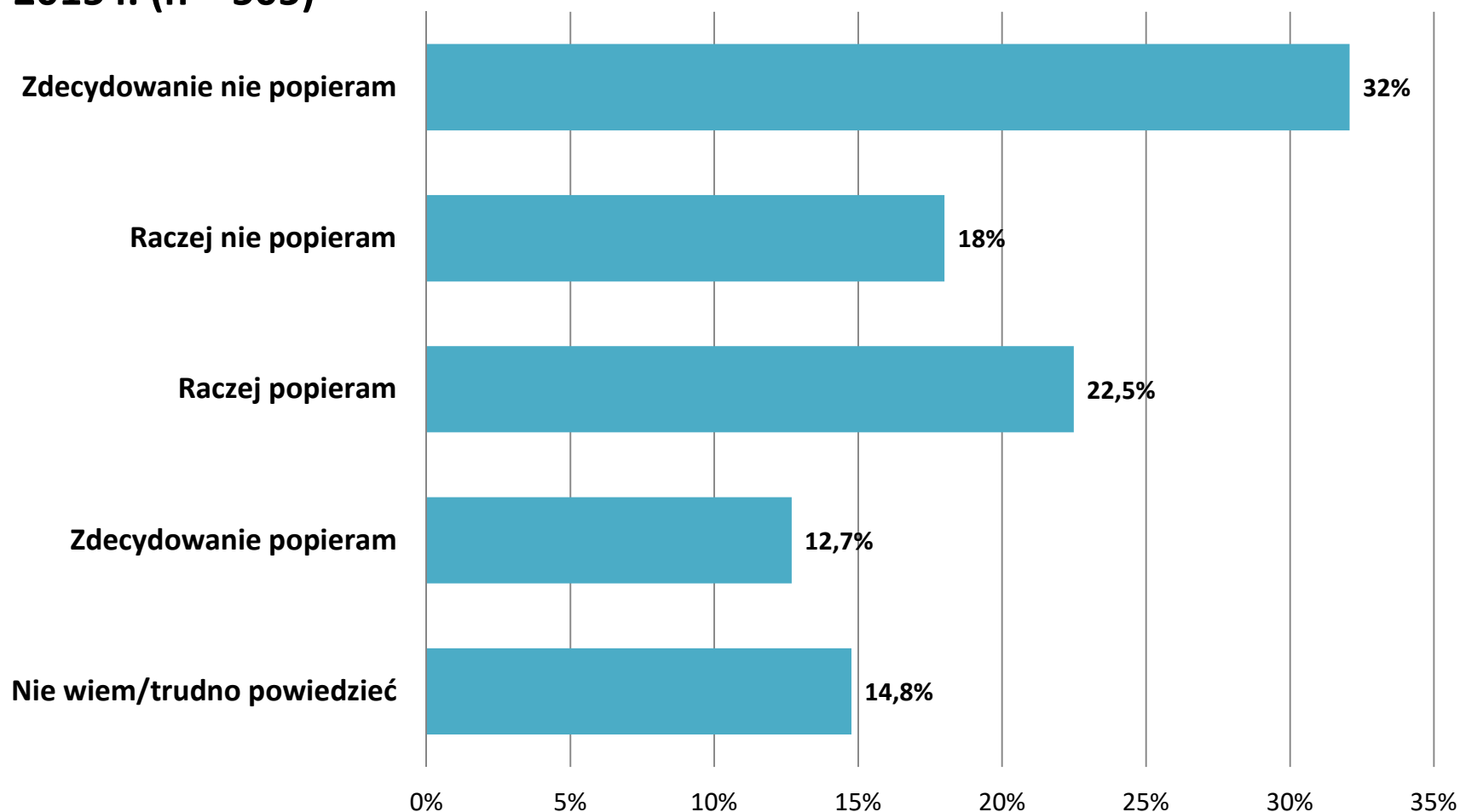

Czy Twoim zdaniem kościoły i związki religijne powinny się wypowiadać na tematy polityczne?

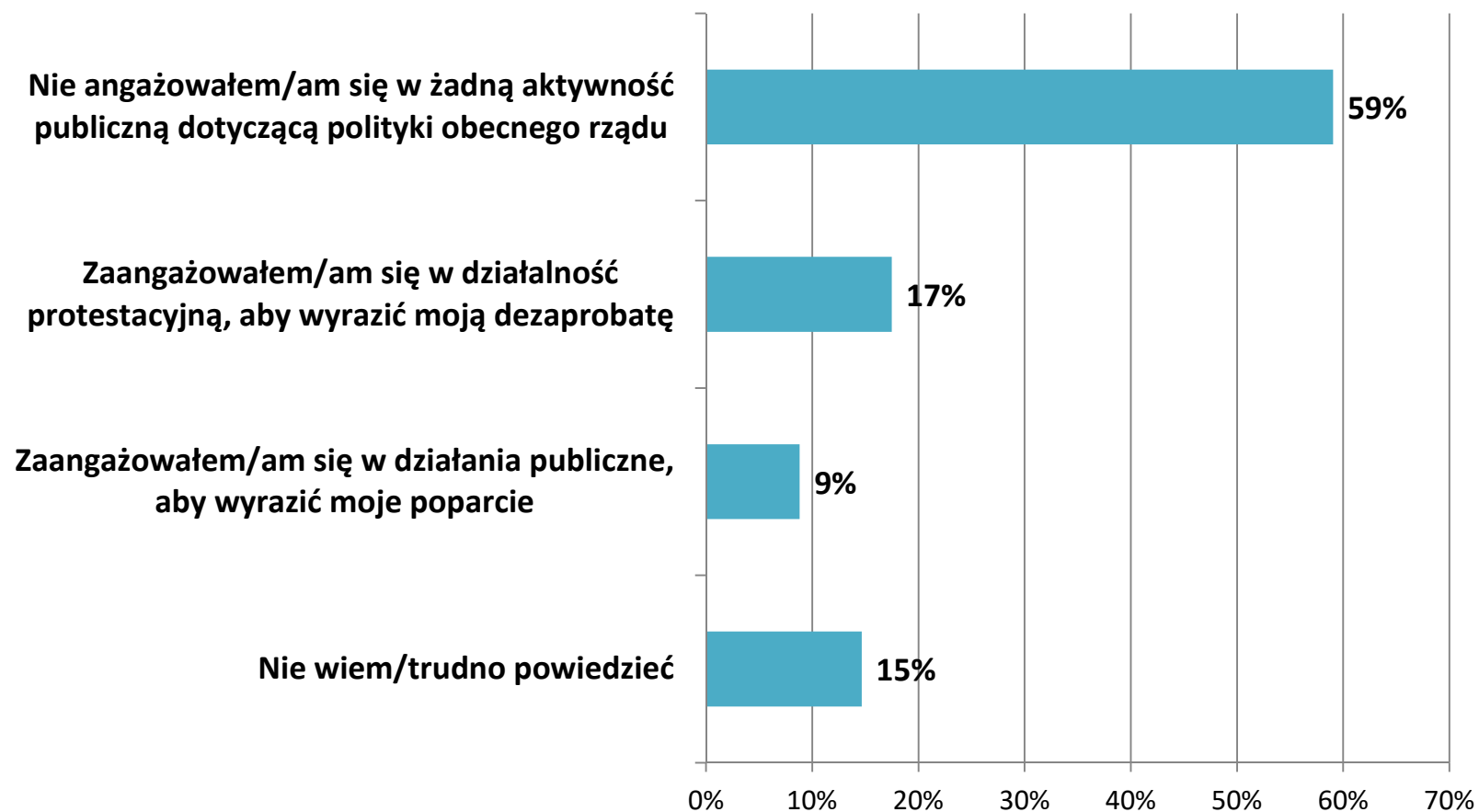
Skala odp.: 1 - zdecydowanie tak; 4 - zdecydowanie nie

Ocena zmian prawnych zw. z funkcjonowaniem najważniejszych instytucji demokratycznego państwa prawnego wprowadzonych przez rząd PiS od grudnia 2015 r. (n = 505)

Czy podjąłeś/podjęłaś jakąkolwiek formę aktywności, aby wyrazić aprobatę lub dezaprobatę wobec przedstawionych w poprzednim pytaniu zmian prawnych wprowadzanych przez obecny rząd? (n = 505)

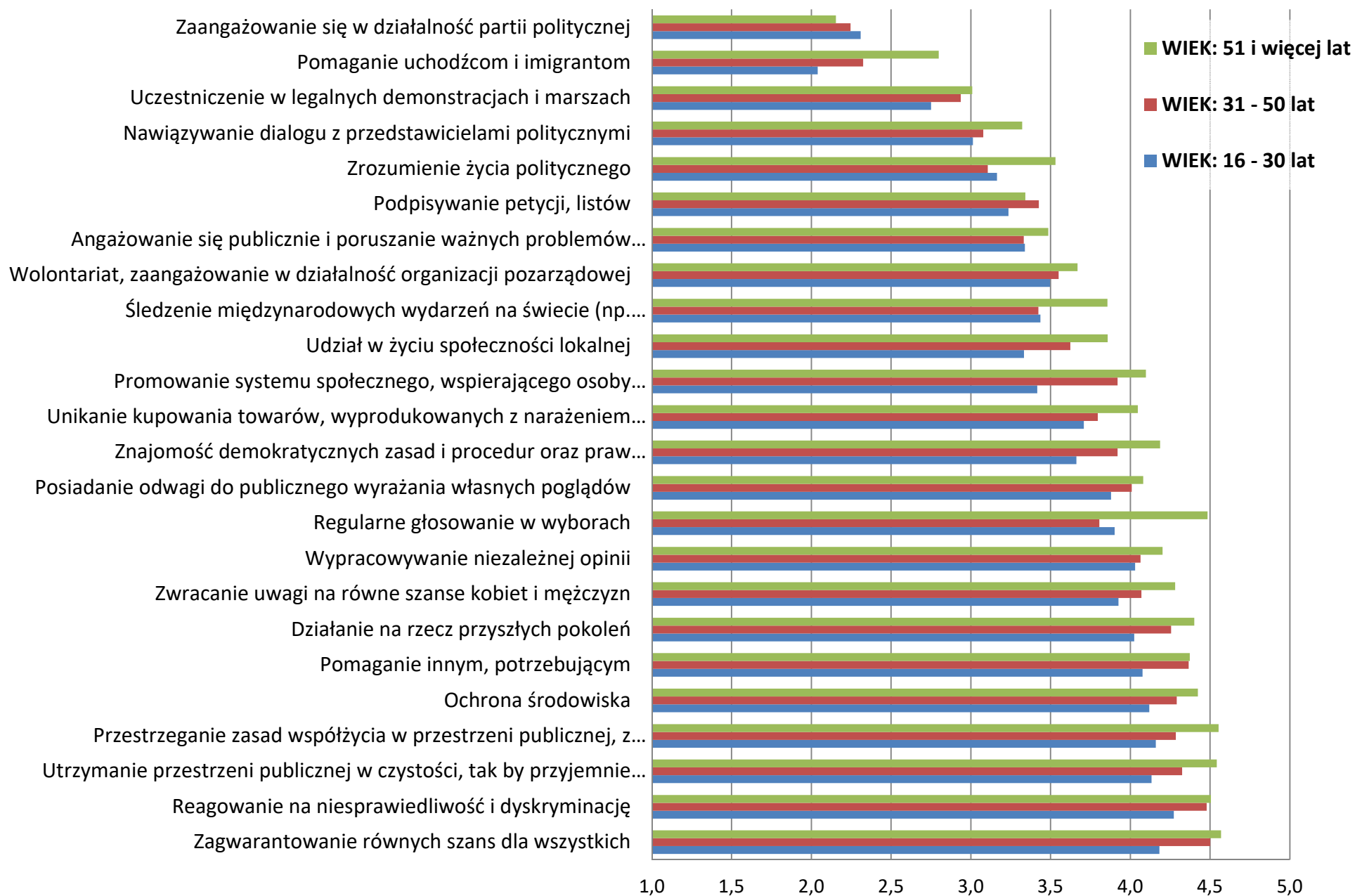

AKTYWNE OBYWATELSTWO

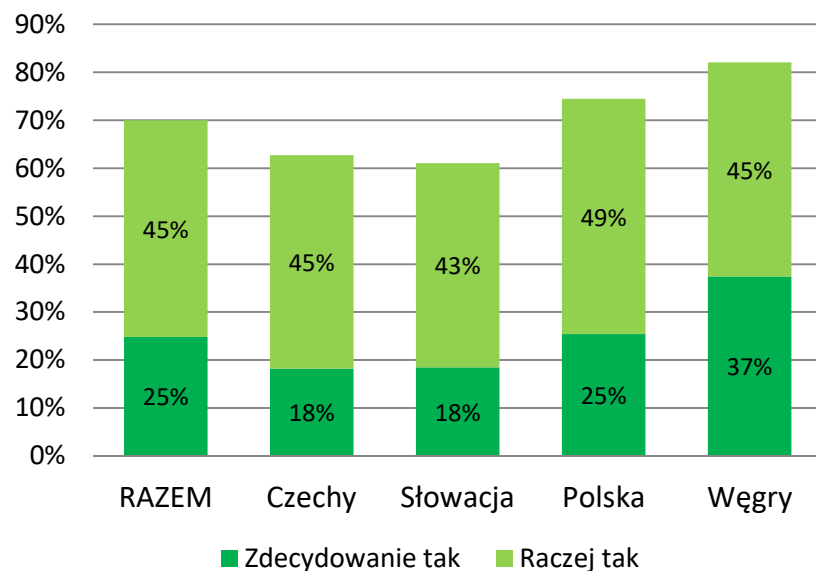
Do jakiego stopnia każde z poniższych zagadnień jest dla Ciebie ważne? (skala: od 1 - najmniej ważne; do 5 - najważniejsze)	Kraj (średnie odpowiedzi)				RAZEM
	Czechy	Słowacja	Polska	Węgry	średnia
Ochrona środowiska	4,32	4,54	4,30	4,63	4,45
Utrzymanie przestrzeni publicznej w czystości	4,21	4,38	4,37	4,69	4,41
Przestrzeganie zasad współżycia w przestrzeni publicznej, z poszanowaniem innych	4,29	4,27	4,37	4,69	4,40
Działanie na rzecz przyszłych pokoleń	4,26	4,42	4,26	4,58	4,38
Reagowanie na niesprawiedliwość i dyskryminację	4,22	4,34	4,44	4,45	4,36
Zagwarantowanie równych szans dla wszystkich	4,14	4,13	4,45	4,61	4,33
Wypracowywanie niezależnej opinii	4,17	4,34	4,11	4,45	4,27
Pomaganie innym, potrzebującym	3,92	4,26	4,30	4,33	4,20
Znajomość demokratycznych zasad i procedur oraz praw obywatelskich	4,21	4,05	3,97	4,40	4,16
Regularne głosowanie w wyborach	3,98	4,14	4,11	4,34	4,15
Posiadanie odwagi do publicznego wyrażania własnych poglądów	4,09	4,15	4,01	4,18	4,11
Zwracanie uwagi na równe szanse kobiet i mężczyzn	3,94	3,66	4,12	4,51	4,06
Unikanie kupowania towarów, wyprodukowanych z narażeniem zdrowia, naruszeniem zasad etycznych lub nieekologicznie	3,49	4,04	3,88	4,38	3,95
Promowanie systemu społecznego, wspierającego osoby niezamożne	3,18	3,81	3,87	4,45	3,83
Udział w życiu społeczności lokalnej	3,29	3,63	3,65	3,97	3,64
Śledzenie międzynarodowych wydarzeń na świecie (np. politycznych, gospodarczych, społecznych, dotyczących handlu, itp.)	3,42	3,40	3,60	3,87	3,57
Zrozumienie życia politycznego	3,32	3,76	3,29	3,83	3,56
Angażowanie się publicznie i poruszanie ważnych problemów politycznych oraz społecznych	3,15	3,55	3,40	3,97	3,52
Podpisywanie petycji, listów	2,90	3,28	3,34	3,55	3,27
Nawiązywanie dialogu z przedstawicielami politycznymi	2,79	3,18	3,16	3,86	3,25
Wolontariat, zaangażowanie w działalność organizacji pozarządowej	2,66	3,02	3,59	3,44	3,18
Uczestniczenie w legalnych demonstracjach i marszach	2,40	2,88	2,92	3,19	2,85
Zaangażowanie się w działalność partii politycznej	2,05	2,26	2,22	2,34	2,22
Pomaganie uchodźcom i imigrantom	1,73	2,03	2,44	2,60	2,20

Do jakiego stopnia każde z poniższych zagadnień jest dla Ciebie ważne a wiek (Polska)?

Skala odp.: od 1 - najmniej ważne; do 5 - najważniejsze

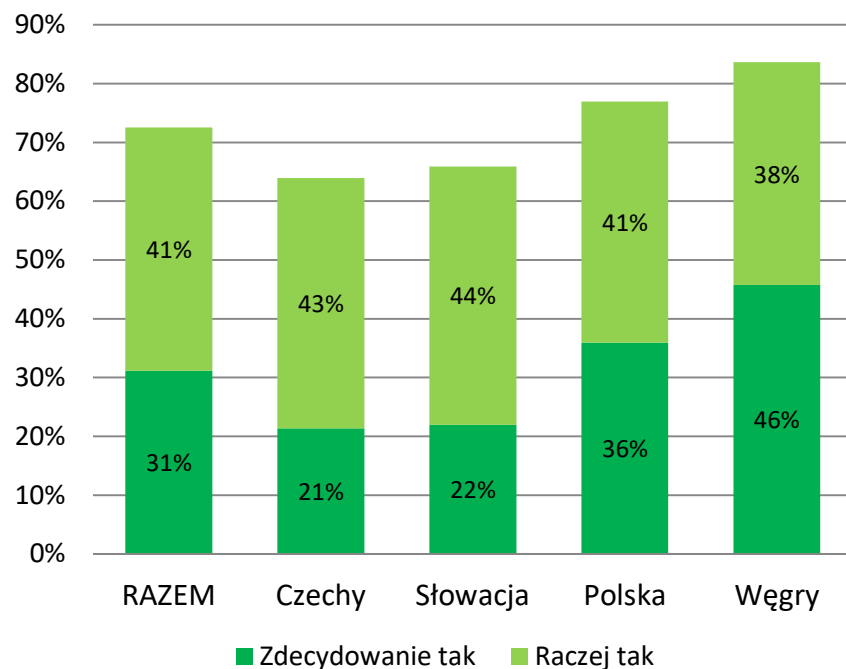
...w Twojej gminie/mieście?

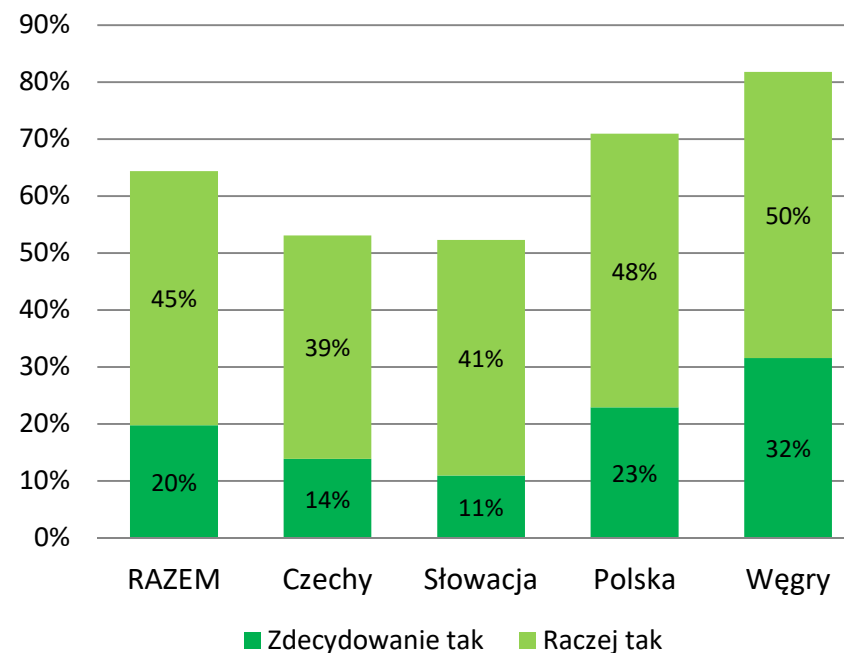
Czy jesteś zainteresowany/a polityką...

(odpowiedzi dla krajów V4, pokazujące większe zainteresowanie polityką różnego szczebla mieszkańców Polski i Węgier)

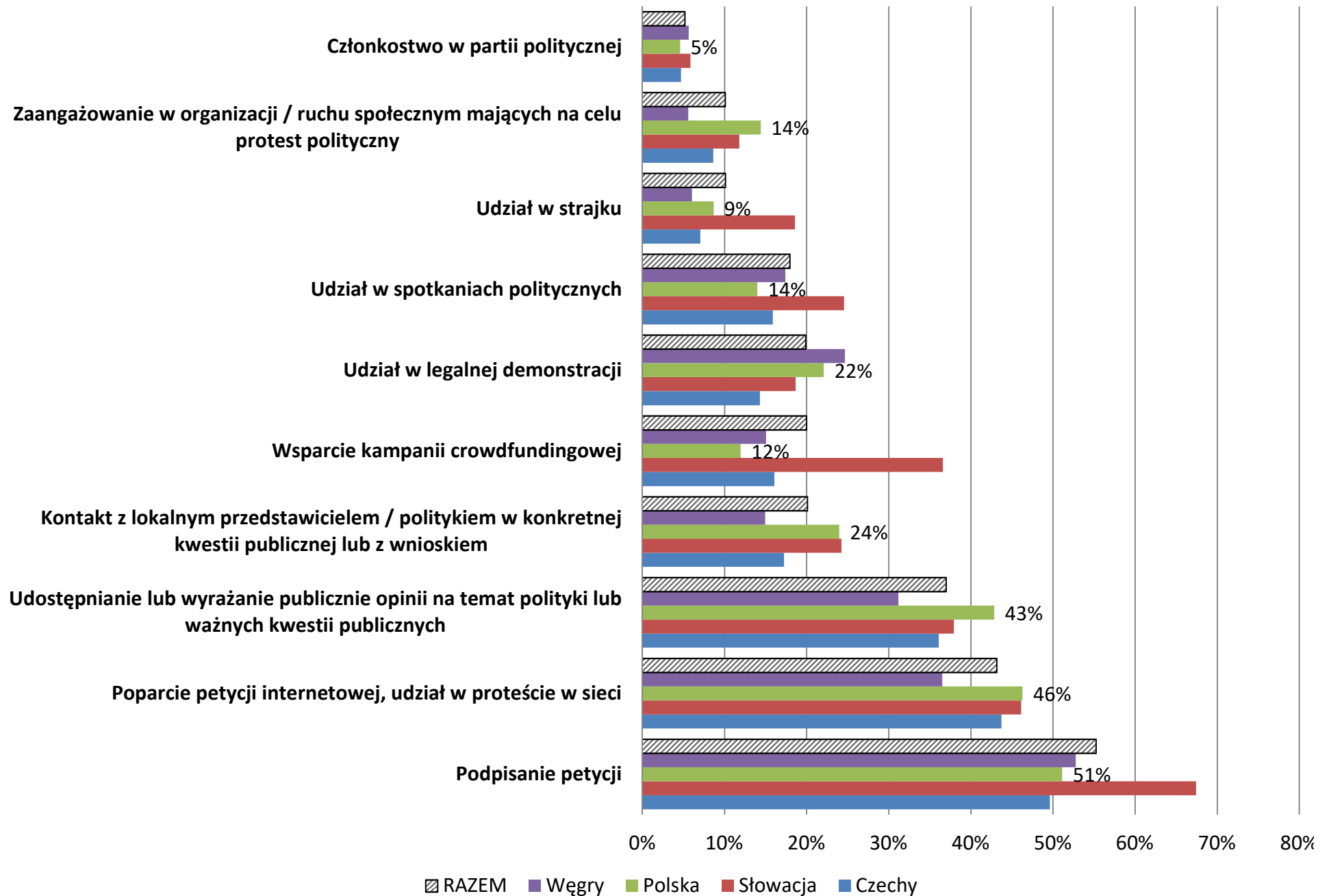
...krajową?

...międzynarodową i globalną?

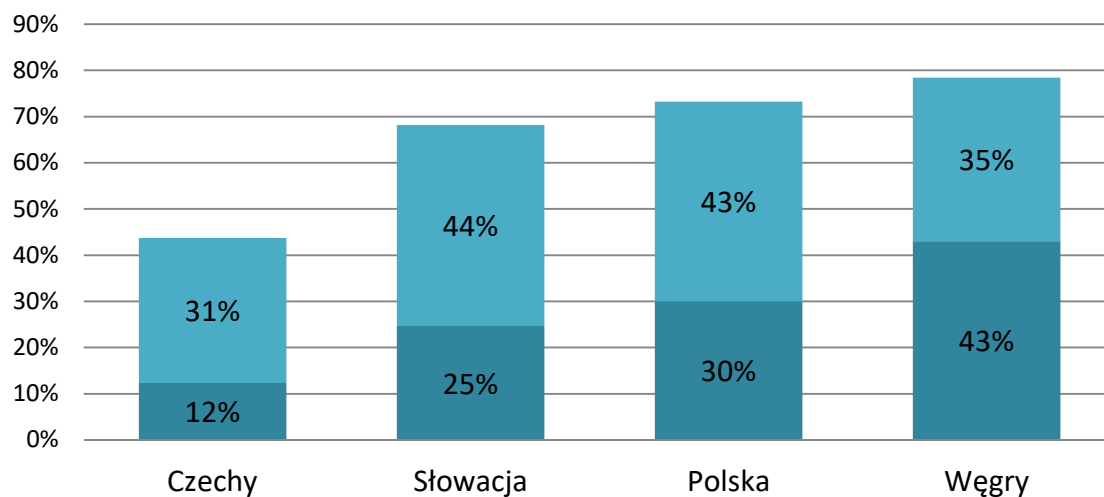

Deklarowane rodzaje zaangażowania publicznego w ciągu ostatnich 5 lat (V4)

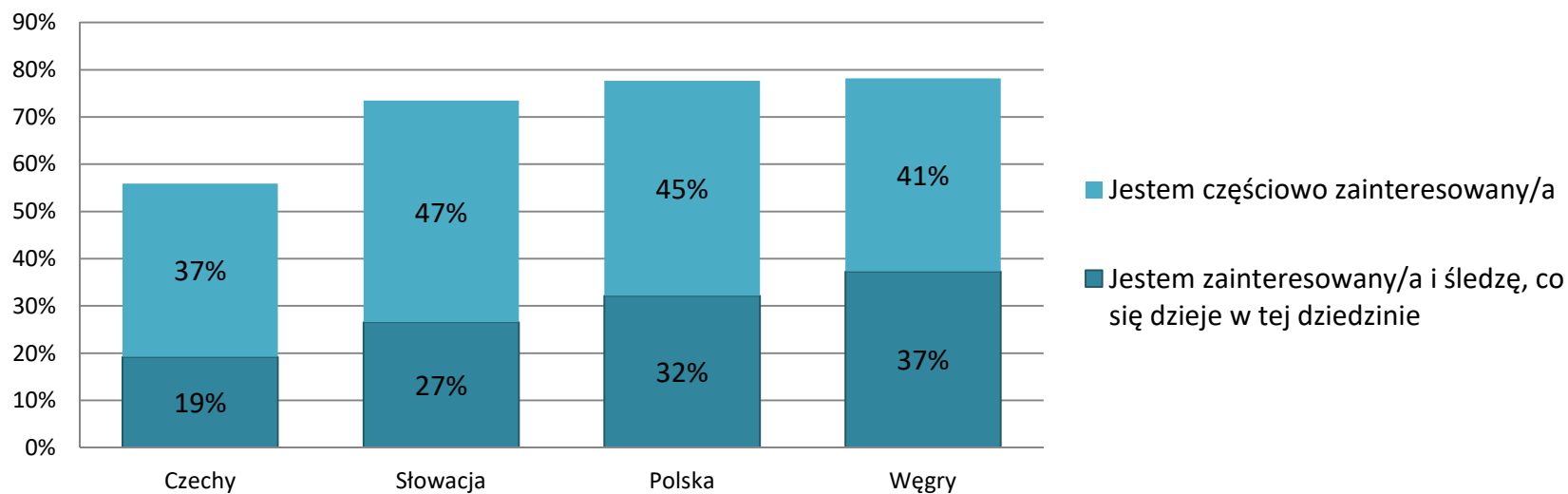

Poziom zainteresowania obszarami, w których działają NGO (pominięto odp. "nie jestem zainteresowany/a" i "nie wiem"):

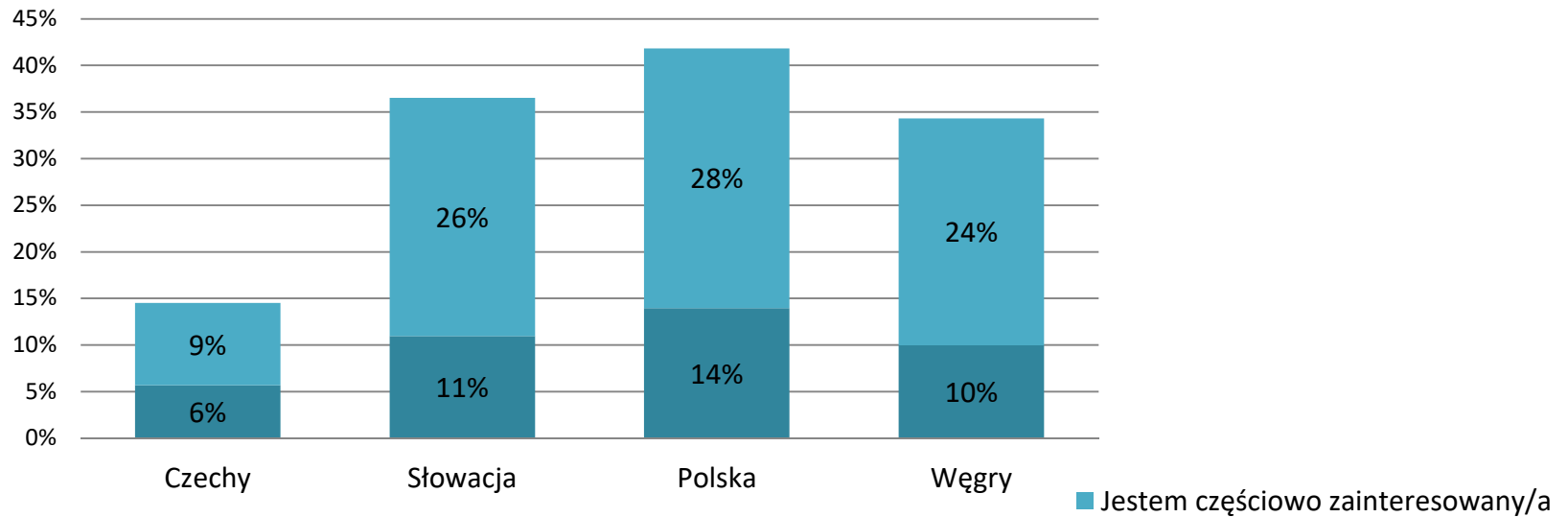
Promowanie sprawiedliwego i przejrzystego społeczeństwa, działalność antykorupcyjna:

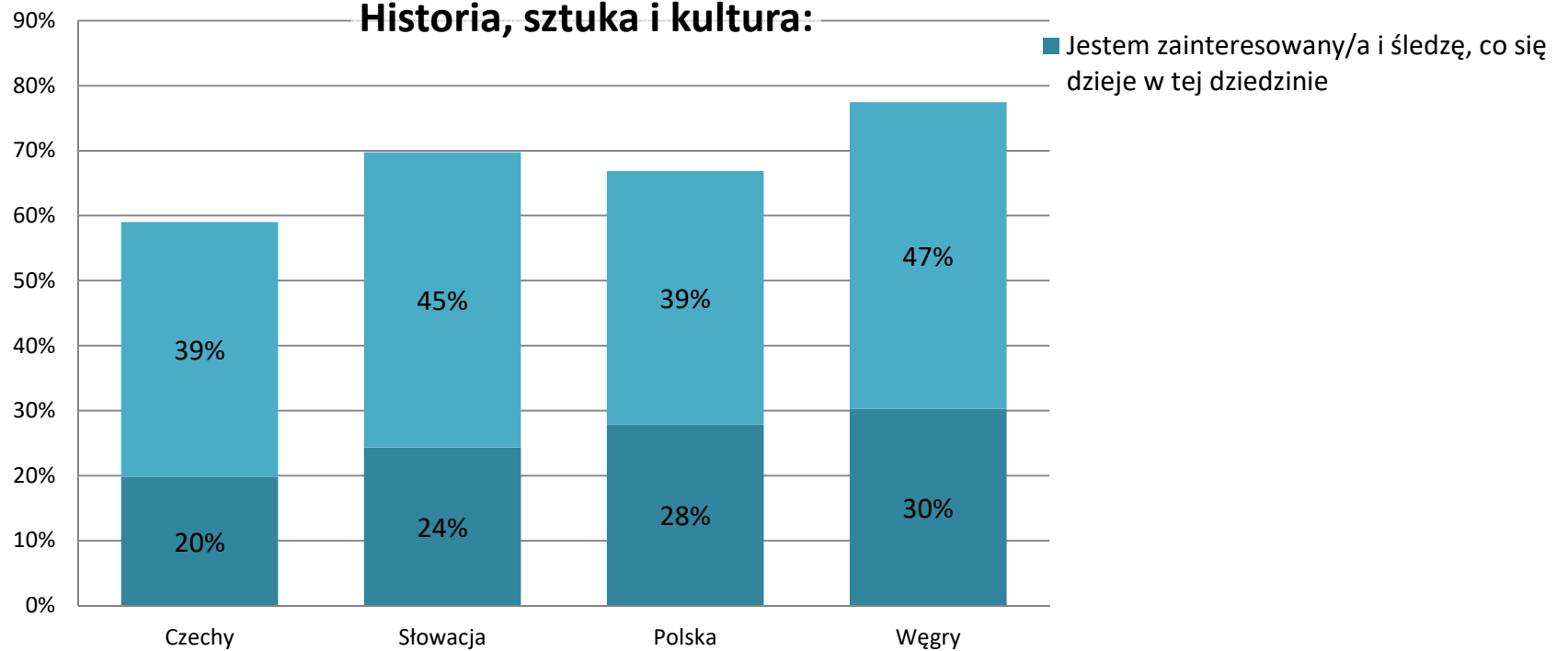
Prawa człowieka, równość kobiet i mężczyzn, zapobieganie dyskryminacji:

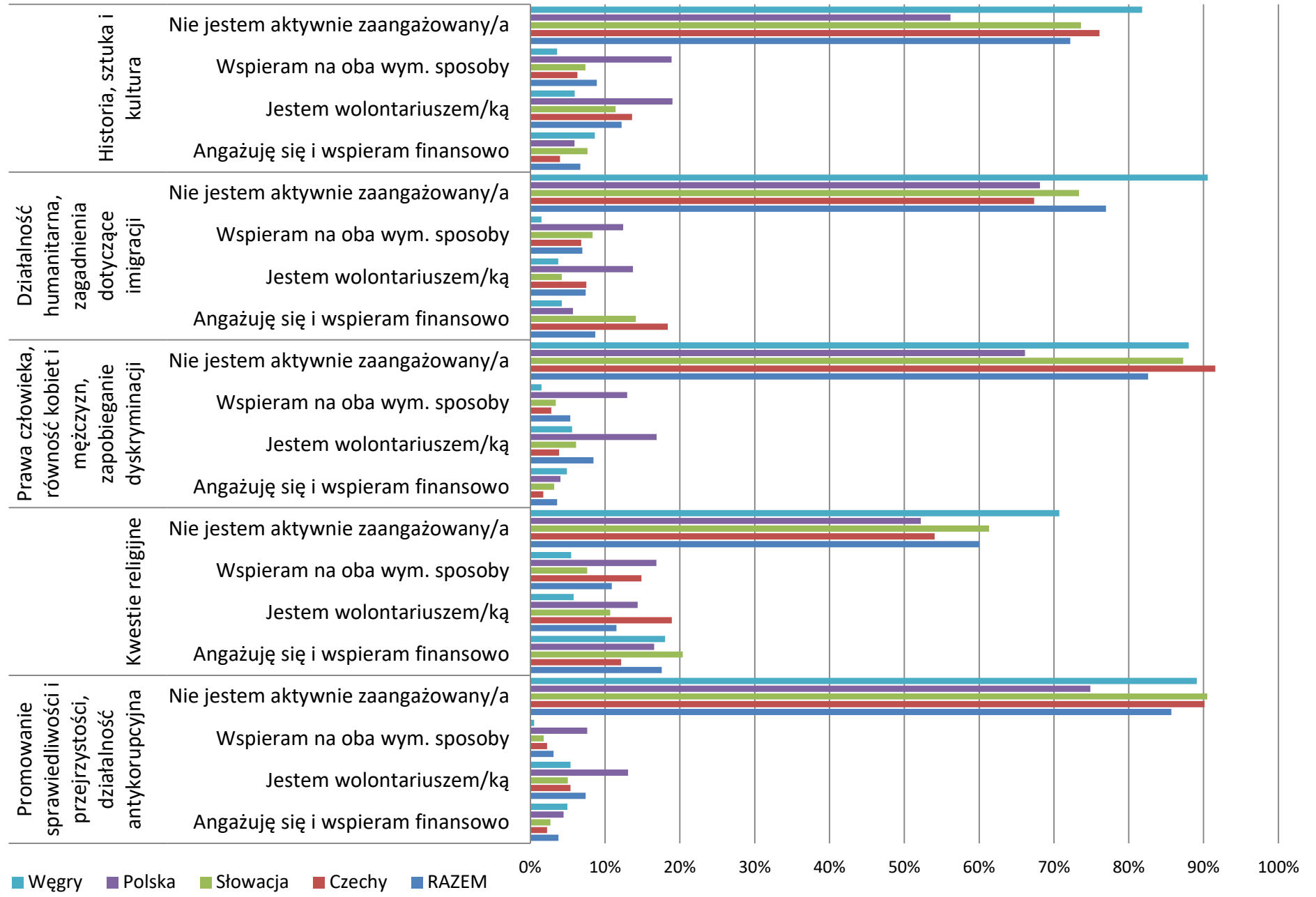
Kwestie religijne:

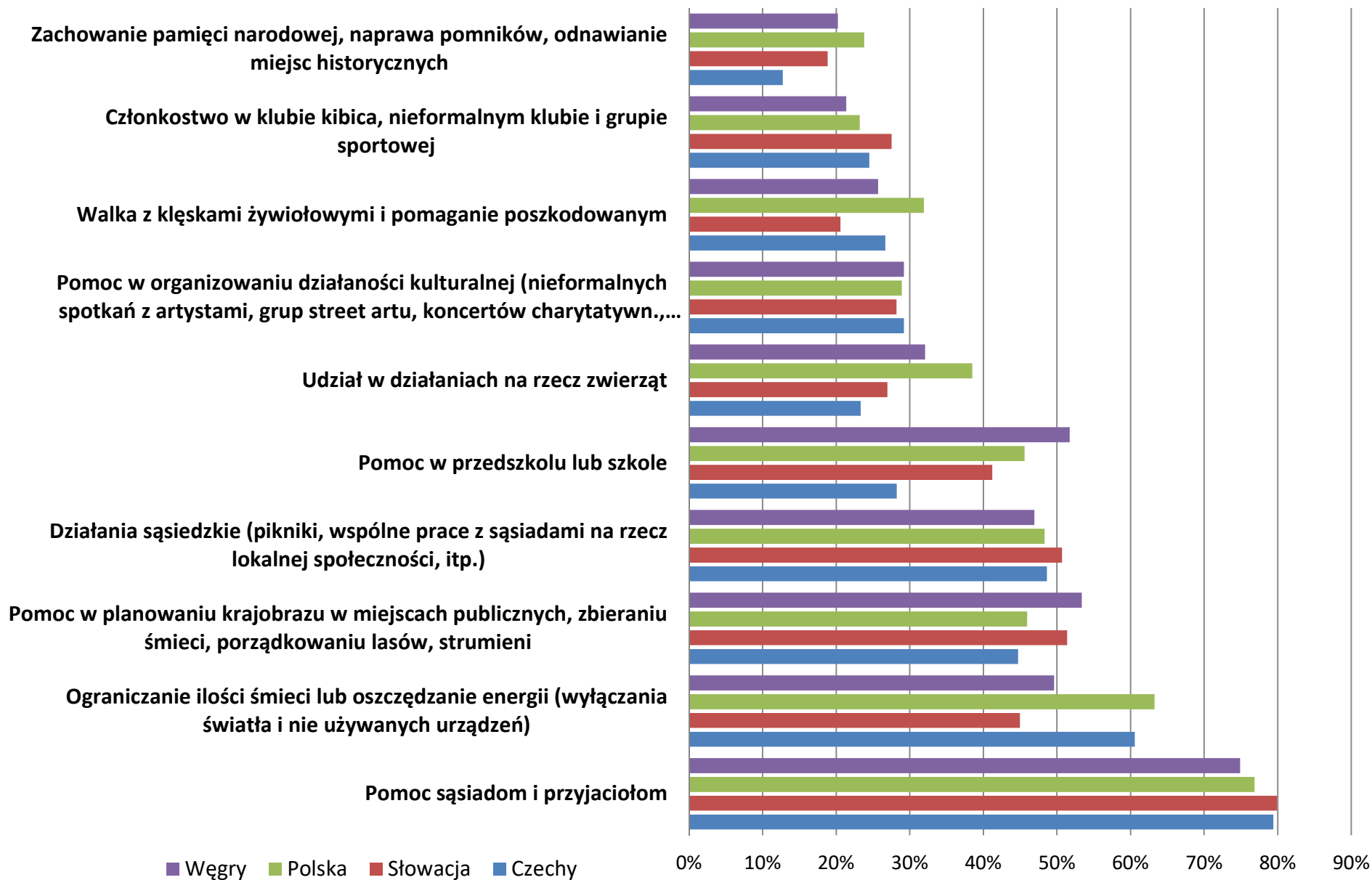
Historia, sztuka i kultura:

Deklarowane zainteresowanie obszarem działalności pozarządowej a faktyczne zaangażowanie w działalność konkretnych NGO → TYLKO odp. osób zainteresowanych danym obszarem:

Deklarowane poświęcenie wolnego czasu (kiedykolwiek) na dobrowolną i nieodpłatną aktywność na rzecz społeczności, środowiska lub miejsca zamieszkania (chodzi o działalność organizowaną samodzielnie lub przez sąsiadów i przyjaciół)

Dziękujemy za uwagę i zapraszamy do dyskusji!

Więcej informacji: filip.pazderski@isp.org.pl;
jacek.kucharczyk@isp.org.pl